

85.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O POŠTANSKIM NOVČANIM USLUGAMA - ŽENEVA 2008.

("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 016/10 od 28.12.2010)

Prolašavam Zakon o potvrđivanju Sporazuma o poštanskim novčanim uslugama - Ženeva 2008., koji je donijela Skupština Crne Gore 24. saziva, na sedmoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2010. godini, dana 16. decembra 2010. godine.

Broj: 01-2622/2

Podgorica, 22.12.2010. godine

Predsjednik Crne Gore

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tač. 2 i 17 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na sedmoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2010. godini, dana 16. decembra 2010. godine, donijela je

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O POŠTANSKIM NOVČANIM USLUGAMA ŽENEVA 2008.

Član 1

Potvrđuje se Sporazum o poštanskim novčanim uslugama, usvojen na Kongresu Svjetskog poštanskog saveza u Ženevi, 12. avgusta 2008. godine, u originalu na francuskom, engleskom, španskom i arapskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom i u prevodu na crnogorski jezik glasi:

POSTAL

PAYMENT SERVICES AGREEMENT

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.

SPORAZUM

O POŠTANSKIM NOVČANIM USLUGAMA

Dolje potpisani opunomoćenici vlada država članica Saveza su se saglasili da, u skladu sa članom 22.4 Ustava Svjetskog poštanskog saveza, zaključenog 10. jula 1964. god. u Beču, uz opštu saglasnost i u skladu sa članom 25.4 Ustava, pristupe sledećem Sporazumu, koji je usklađen sa principima Ustava, a da bi implementirali bezbjednu i dostupnu uslugu plaćanja, prilagođenu najvišećem broju korisnika na osnovu sistema koji će omogućiti zajedničku operativnost mreža ovlašćenih operatora.

I dio

Opšti principi koji se odnose na poštanske novčane usluge

I poglavlje - Opšte odredbe

Član 1

311X Područje primjene Sporazuma

- 1 Svaka država članica, potpisnica, obezbijediće uz svoja najbolja nastojanja, da najmanje jedna od sledećih poštanskih novčanih usluga bude obezbijeđena na njenoj teritoriji.
 - 1.1 Gotovinska poštanska uputnica: pošiljalac predaje sredstva na mjestima određenim za opsluživanje korisnika za usluge kod ovlašćenog operatora i traži da pun iznos bude isplaćen primaocu u gotovini, bez odbitaka.
 - 1.2 Uputnica za isplatu sa računa: pošiljalac daje uputstva i traži da se njegov račun koji ima kod ovlašćenog operatora, zaduži i da pun iznos bude isplaćen primaocu u gotovini, bez odbitaka.
 - 1.3 Uputnica za uplatu: pošiljalac predaje sredstva na mjestima određenim za opsluživanje korisnika za usluge kod ovlašćenog operatora i traži da pun iznos bude uplaćen na račun primaoca, bez odbitaka.
 - 1.4 Poštanski transfer: pošiljalac daje uputstva i traži da se njegov račun koji ima kod ovlašćenog operatora, zaduži i da pun iznos bude stavljen na račun primaoca, kog ovaj ima kod ovlašćenog operatora koji će izvršiti isplatu, bez odbitaka.
- 2 Propisi definišu procedure za izvršenje ovog Sporazuma.

Član 2

Definicije

- 1 Nadležni organ vlasti - bilo koji organ vlasti u državi članici Saveza, koji pomoću ovlašćenja koja mu daje zakon ili propisi, nadgleda aktivnosti ovlašćenog operatora, ili lica koja se pominju u ovom članu. Nadležni organ vlasti može da kontaktira administrativna ili pravna tijela koja su angažovana u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorističkih organizacija, a naročito državnu službu bezbjednosti, kao i tijela za nadzor.
- 2 Rata - djelimično avansno plaćanje od strane ovlašćenog operatora izdavaoca, ovlašćenom operatoru koji vrši isplatu, da olakša situaciju sa gotovinom u službi poštanskih novčanih usluga tog ovlašćenog operatora koji vrši isplatu.
- 3 Pranje novca - konverzija ili transfer sredstava pri saznanju da ta sredstva potiču iz kriminalnih radnji ili učestvovanja u takvim radnjama, a sa ciljem prikrivanja ili maskiranja zabranjenog porijekla sredstava, ili sa ciljem da se bilo kom licu koje je učestvovalo u takvoj radnji, pomogne da izbjegne pravne posledice svojih radnji; pranje novca će se proglasiti kada radnje koje su proizvele ta novčana sredstva za pranje, podliježu gonjenju na teritoriji druge države članice Saveza ili treće države.
- 4 Izdvajanje fondova - obavezno izdvajanje fondova korisnika od fondova ovlašćenog operatora, što spriječava upotrebu korisničkih fondova u druge svrhe, već isključivo za obavljanje operacija poštanskih novčanih usluga.
- 5 Klirinška kuća - u okviru multilateralnih razmjena sredstava, klirinška kuća rješava međusobne dugove i naplate koji proističu iz usluga koje je jedan operator pružio drugom. Njena uloga je da stavi na račun sve razmjene sredstava koje su se dogodile između operatora, a koje se poravnavaju preko banaka, kao i da preduzme neophodne korake u slučaju neregularnosti u poravnanju računa.
- 6 Kliring - sistem koji omogućava da se jedan broj transakcija koji treba obaviti održi na minimumu, vraćanjem periodičnih salda aktive i pasive od strana koje su uključene u kliring. Kliring obuhvata dvije faze: utvrđivanje bilateralnih salda; i dodavanjem ovih salda, izračunavanje pozicija svih entiteta u odnosu na cijelu zajednicu ili sve zainteresovane entitete, da bi se obavilo samo jedno poravnanje zasnovano na poziciji dužnika ili povjerioca koju ima entitet koji je u pitanju.
- 7 Namjenski račun - sakupljanje sredstava iz različitih izvora, koji su kombinovani u jednom računu.
- 8 Vezni račun - žiro račun koji ovlašćeni operatori otvaraju recipročno, kao dio bilateralnih odnosa, a uz pomoć koga se rješavaju međusobna dugovanja i potraživanja.
- 9 Kriminalna aktivnost - bilo koja vrsta učešća, činjenje krivičnog djela ili prekršaja, kako ih definiše nacionalna zakonska regulativa.
- 10 Depozit za obezbjeđenje - iznos koji se polaže u formi gotovine ili hartija od vrijednosti, da bi garantovao plaćanja između ovlašćenih operatora.
- 11 Primalac - fizičko ili pravno lice koje je pošiljalac odredio kao korisnika uputnice ili poštanskog žiro transfera.
- 12 Treća valuta - posredna valuta koja se koristi u slučajevima nekonvertibilnosti jedne od dvije valute, ili za pokrivanje, tj. poravnanje računa.

- 13 Dužna pažnja "due diligence" u odnosu sa korisnicima - opšta obaveza ovlašćenih operatora, koja obuhvata sledeće dužnosti:
- identifikacija korisnika,
 - dobijanje informacija o svrsi uputnice,
 - monitoring poštanskih uputnica,
 - provjera da su informacije o korisniku ažurirane,
 - izveštavanje nadležnih organa vlasti o sumnjivim transakcijama.
- 14 Elektronski podaci koji se odnose na poštanske uputnice - podaci koji se prenose elektronskim putem, od jednog ovlašćenog operatora do drugog, a odnose se na izvršenje uputnica, potraživanja, izmjene ili ispravke adresa ili nadoknade, koje aktivira bilo ovlašćeni operator, bilo da se generišu automatski u informacionom sistemu, a koji daju naznake o promjeni u statusu uputnice ili zahtjeva.
- 15 Lični podaci - lični podaci za identifikaciju koji se odnose na pošiljaoca ili primaoca, koji se mogu koristiti jedino u svrhe u koje su i uzeti.
- 16 Poštanski podaci - podaci potrebni za usmjeravanje i lociranje poštanske uputnice, kao i za centralizovani sistem kliringa i za statističke namjene.
- 17 Elektronska razmjena podataka (EDI) - razmjena "od kompjutera do kompjutera", onih podataka o operacijama koji koriste mreže i upotrebljavaju standardne formate koji su kompatibilni sa sistemom Saveza.
- 18 Pošiljalac - fizičko ili pravno lice, koje daje nalog ovlašćenom operatoru da obavi poštansko-novčanu uslugu u skladu sa Aktima Saveza.
- 19 Finansiranje terorističkih aktivnosti - pokriva finansiranje terorističkih aktivnosti, terorista i terorističkih organizacija.
- 20 Fondovi korisnika - suma koju je dao pošiljalac da bi je ovlašćeni operator isplatio u gotovini, ili za koju je račun pošiljaoca zadužen i to zapisano u knjizi ovlašćenog operatora koji isplaćuje, ili na drugi bezbedan način u elektronskom bankarstvu, stavljena na raspolaganje pošiljaocu od strane ovlašćenog operatora koji isplaćuje, ili bilo kog drugog finansijskog operatora, kako bi se isplate primaocu kog je naveo pošiljalac, u skladu sa ovim Sporazumom i njegovim propisima.
- 21 Valuta izdavanja - valuta u zemlji odredišta ili treća valuta koju je odredila zemlja odredišta, u kojoj je uputnica izdata.
- 22 Ovlašćeni operator izdavalac - ovlašćeni operator koji prenosi poštansku uputnicu ovlašćenom operatoru koji vrši isplatu, u skladu sa Aktima Saveza.
- 23 Ovlašćeni operator koji vrši isplatu - ovlašćeni operator odgovoran za obavljanje isplate poštanske uputnice u zemlji odredišta, u skladu sa Aktima Saveza.
- 24 Period važenja - vremenski period tokom koga poštanska uputnica može da bude izvršena ili otkazana.
- 25 Mjesto određeno za opsluživanje korisnika - fizičko ili virtualno mjesto na kome korisnik može da pošalje ili dobije poštansku uputnicu.
- 26 Nadoknada - suma koju ovlašćeni operator - izdavalac dužuje ovlašćenom operatoru koji plaća iznos primaocu.
- 27 Opozivost - mogućnost pošiljaoca da opozove svoju poštansku uputnicu (novčanu uputnicu ili transfer) do trenutka plaćanja, ili do isteka perioda važenja, ako isplata nije obavljena primaocu.
- 28 Rizik druge strane - rizik da će jedna od ugovornih strana u ugovoru počiniti prekršaj, što vodi do rizika od gubitka likvidnosti.
- 29 Rizik po likvidnost - rizik da je učesnik u sistemu poravnanja računa ili druga strana, privremeno nesposobna da ispuni obaveze u potpunosti i u potrebno vrijeme.
- 30 Prijavlјivanje sumnjivih transakcija - obaveza ovlašćenog operatora, po nacionalnom zakonodavstvu i odlukama Saveza, da svojim nadležnim državnim vlastima pruži informacije o sumnjivim transakcijama.
- 31 Praćenje i lociranje "Track and Trace" - sistem koji omogućava da se prati kretanje poštanske uputnice, i da se u bilo koje vrijeme identifikuje njena lokacija i status.
- 32 Poštarina - iznos koji pošiljalac plaća ovlašćenom operatoru za poštansko-novčanu uslugu.
- 33 Sumnjiva transakcija - jedan ili ponovljen nalog, ili zahtjev za nadoknadu koji je povezan za krivičnim djelom pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti.

34 Korisnik - fizičko ili pravno lice, pošiljalac ili primalac, koji koristi poštanske novčane usluge u skladu sa ovim Sporazumom.

Član 3

Određivanje operatora

- 1 Države članice imaju obavezu da u roku od šest mjeseci od završetka Kongresa, obavijeste Međunarodni biro o imenu i adresi vladinog tijela koje je odgovorno za nadzor poštanskih novčanih usluga. U roku od šest mjeseci od završetka Kongresa, države članice, takođe, treba da dostave Međunarodnom birou ime i adresu operatora koji su službeno ovlašćeni da obavljaju poštanske novčane usluge preko svoje mreže, kao i da na svojoj teritoriji, ispunjavaju obaveze koje proističu iz Akata Saveza. Promijene kod vladinih tijela i zvanično ovlašćenih operatora između Kongresa treba javiti Međunarodnom birou što je prije moguće.
- 2 Ovlašćeni operatori pružaju poštanske novčane usluge u skladu sa ovim Sporazumom.

Član 4

Funkcije država članica

- 1 Države članice treba da preduzimaju neophodne korake da obezbijede kontinuitet poštanskih novčanih usluga u slučaju da njihovi ovlašćeni operatori učine propust, bez prejudiciranja obaveza tog (ili tih) operatora prema drugim ovlašćenim operatorima koje proističu iz akata Saveza.
- 2 U slučaju propusta njegovog ovlašćenog operatora, država članica, preko Međunarodnog biroa obavještava druge države članice koje su potpisnice Sporazuma:
 - 2.1 o suspenziji svoje međunarodne poštanske novčane usluge, od datuma koji je naznačen do daljeg obavještenja;
 - 2.2 o mjerama koje su preduzete da se ponovo uspostave njene usluge pod odgovornošću bilo kog novog ovlašćenog operatora.

Član 5

Operativne funkcije

- 1 Ovlašćeni operatori su odgovorni za obavljanje poštanskih novčanih usluga preko drugih operatora.
- 2 Oni su odgovorni za rizike kao što su operativni rizici, rizici po likvidnost i rizici druge strane, u skladu sa nacionalnom zakonskom regulativom.
- 3 Da bi uveli poštanske novčane usluge, čije odredbe im povjeravaju njihove države članice, ovlašćeni operatori treba da sklope bilateralne ili multilateralne ugovore sa ovlašćenim operatorima po svom nahođenju.

Član 6

Vlasništvo nad fondovima poštanske novčane usluge

- 1 Novčana suma koja se dostavlja u gotovini ili stavlja na račun za ispunjenje naloga po poštanskim uputnicama, pripada pošiljaocu do onog trenutka kada se isplati primaocu ili stavi na račun primaoca.
- 2 Tokom roka važenja poštanske uputnice, pošiljalac može da je opozove do onog trenutka kada se isplati primaocu ili stavi na račun primaoca.

Član 7

Spriječavanje pranja novca, finansiranja terorizma i finansijskog kriminala

- 1 Ovlašćeni operatori treba da preduzmu sve neophodne korake da ispune svoje obaveze koje proističu iz nacionalne ili međunarodne regulative i da se bore protiv pranja novca i finansiranja terorizma i finansijskog kriminala.
- 2 Treba da obavještavaju nadležne vlasti svoje zemlje o sumnjivim transakcijama, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.
- 3 Propisi detaljno utvrđuju obaveze ovlašćenih operatora u smislu identifikovanja korisnika, obavezanim obeležavanjem transporta i procedura za spriječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i finansijskog kriminala.

Član 8

Povjerljivost

- 1 Ovlašćeni operatori treba da obezbijede zaštićenost ličnih podataka, kao i njihovo korišćenje u skladu sa nacionalnim regulativama, a gdje je to uputno, i sa međunarodnim obavezama i Propisima. Odredbe ovog člana neće ograničiti pružanje ličnih podataka na zahtjev, baziranih na nacionalnim zakonima svake države članice.
- 2 Podaci koji su potrebni da se obavi poštanska novčana usluga, su povjerljive prirode.
- 3 U statističke namjene i za moguće namjene mjerenja kvaliteta usluga i centralnog kliringa, ovlašćeni operatori treba da Međunarodnom birou Saveza dostave poštanske podatke, najmanje jednom godišnje. Međunarodni biro tretira sve pojedinačne poštanske podatke kao povjerljive.

Član 9

Tehnološka neutralnost

- 1 Ova razmjena podataka koja je neophodna za pružanje usluga definisanih ovim Sporazumom, uređena je principom tehnološke neutralnosti, što znači da pružanje ovih usluga ne zavisi od korišćenja neke posebne tehnologije.
- 2 Procedure za obavljanje naloga za poštanske novčane usluge, uključujući uslove za davanje depozita, unos, otpremu, naloge za plaćanje, naknade i istrage procesa, kao i vremenski rok za stavljanje tih sredstava na raspolaganje primaocu, mogu varirati zavisno od tehnologije koja se koristi za prenos uputnica.
- 3 Poštanske novčane usluge se mogu pružati na osnovu kombinovanja različitih tehnologija.

II poglavlje

Opšti principi i kvalitet usluge

Član 10

Opšti principi

1 Pristup putem mreže

- 1.1 Poštanske novčane usluge pružaju ovlašćeni operatori preko svojih mreža i/ili preko mreže bilo kog drugog partnera, da bi obezbijedili dostupnost ovih usluga najvišećem broju korisnika.
- 1.2 Svi korisnici mogu koristiti poštanske novčane usluge, bez obzira na bilo kakve ugovorne ili komercijalne odnose koji postoje sa ovlašćenim operatorom.

2 Razdvajanje fondova

- 2.1 Fondovi korisnika će biti izdvojeni. Ova sredstva i tokovi koje generišu, moraju biti odvojena od drugih sredstava i tokova tog operatora, a naročito od njihovih sopstvenih fondova.
- 2.2 Poravnanja koja se odnose na naknade između ovlašćenih operatora su odvojena od poravnanja sredstava korisnika.

3 Valuta izdavanja i valuta uplaćivanja u poštanskim novčanim uslugama

- 3.1 Iznos za isplatu poštanske uputnice se izražava i plaća u valuti države odredišta, ili u bilo kojoj drugoj valuti koju odobri država na odredištu.

4 Nemogućnost poricanja

- 4.1 Prenos elektronske poštanske uputnice podleže principu nemogućnosti poricanja, u smislu da ovlašćeni operator - izdavalac ne dovodi u pitanje postojanje uputnice, a ovlašćeni operator koji isplaćuje, ne poriče prijem uputnice, sve dok je poruka u skladu sa primenljivim tehničkim standardima.
- 4.2 Nemogućnost poricanja elektronskih poštanskih uputnica se osigurava tehnološkim sredstvima, bez obzira na sistem koji koriste ovlašćeni operatori.

5 Realizacija poštanskih uputnica

- 5.1 Poštanska uputnica koja se prenosi između ovlašćenih operatora, mora da bude realizovana u skladu sa odredbama ovog Sporazuma i nacionalne zakonske regulative.
- 5.2 U mreži ovlašćenih operatora, suma koju određenom operatoru doznači pošiljalac treba da bude ista kao suma plaćena primaocu od strane ovlašćenih operatora koji vrši isplate.
- 5.3 Isplata primaocu nije uslovljena prijemom odgovarajućih sredstava od pošiljaoca, od strane određenog operatora koji vrši isplatu. Ona je predmet ispunjenja obaveza određenog operatora - izdavaoca, prema određenom operatoru koji vrši isplatu, u smislu rata ili iznosa za vezni račun.

6. Određivanje poštarine

6.1 Ovlašćeni operatori izdavaoci utvrđuju cijene poštanskih novčanih usluga.

6.2 Ovim poštarinama se mogu dodati naplate poštarine za svaku fakultativnu ili dopunsku uslugu koju zatraži pošiljalac.

7. Izuzimanje od plaćanja poštarine

7.1 Odredbe Svjetske poštanske konvencije koje se tiču izuzetaka od naplata poštarine na pošiljke za ratne zarobljenike ili civilne zatočenike, mogu se primjenjivati i na poštanske novčane usluge za ovu kategoriju primaoca.

8. Nadoknada ovlašćenom operatoru koji vrši isplatu

8.1 Ovlašćeni operator koji vrši isplatu dobija naknadu od ovlašćenog operatora - izdavaoca, za vršenje isplate poštanske uputnice.

9. Intervali za poravnanje računa između ovlašćenih operatora

9.1 Učestalost pokrivanja računa između ovlašćenih operatora za sredstva koja su plaćena ili prebačena primaocu u ime pošiljaoca ne može biti različita od one koja se tiče poravnanja naknada između ovlašćenih operatora. Sredstva koja se isplate ili polože, pokrivaju se najmanje jednom mjesečno.

10. Obaveza obavještanja korisnika

10.1 Korisnici imaju pravo na sledeće informacije koje se objavljuju i stoje na raspolaganju svim pošiljaocima: uslovi za pružanje usluga slanja novca uputnicama, cijene, poštarine, kursevi valuta i Sporazumi, uslovi za primjenu odgovornosti i adrese službe za informacije i upite.

10.2 Pristup ovim informacijama je besplatan.

Član 11

Kvalitet usluge

1 Ovlašćeni operatori mogu odlučiti da identifikuju uslugu poštanskih uputnica brenda operatora.

III poglavlje

Principi razmjene elektronskih podataka

Član 12

Razmjena podataka

1 Mreže

1.1 Da bi se razmenjivali podaci koji su potrebni da se obavi usluga slanja novca poštanskom uputnicom između svih ovlašćenih operatora, kao i da bi se pratio kvalitet usluge, ovlašćeni operatori su obavezni da koriste sistem razmjene elektronskih podataka (EDI) Svjetskog poštanskog saveza, ili bilo koji sistem, koji osigurava razmjenu podataka u vršenju usluga poštanskog plaćanja u skladu sa ovim Sporazumom.

Član 13

Bezbjednost elektronske razmjene podataka

1 Ovlašćeni operatori su odgovorni za pravilno funkcionisanje njihove opreme.

2 Elektronski prenos podataka će se učiniti sigurnim, da bi se obezbijedili autentičnost i integritet prenetih podataka.

3 Ovlašćeni operatori treba da učine transakcije sigurnim, u skladu sa međunarodnim standardima.

Član 14

Lociranje i praćenje

1 Sistemi koje ovlašćeni operatori koriste, treba da dozvole monitoring i praćenje obrade uputnica i njihov opoziv od strane pošiljaoca, do onog vremena dok ne budu plaćene primaocu, ili prebačene na račun primaoca, ili, ako je to u pitanju, vraćene pošiljaocu.

II dio

Pravila koja uređuju poštanske novčane usluge

I poglavlje: Obrada uputnica

Član 15

Depozit, unos i prenos uputnica

- 1 Uslovi za davanje depozita, unos i prenos poštanskih uputnica, utvrđeni su Propisima.
- 2 Period važenja poštanskih uputnica ne može da bude produžen i utvrđen je Propisima.

Član 16

Provjera i pražnjenje fondova

- 1 Posle potvrđivanja identiteta primaoca, u skladu sa nacionalnom regulativom i tačnosti informacija koje je dao, ovlašćeni operator vrši isplatu u gotovini. Za uplatu ili transfer, ova isplata se vrši polaganjem sredstava na račun primaoca.
- 2 Vremenski rok za oslobađanje sredstava iz fondova uređuje se bilateralnim i multilateralnim sporazumima između ovlašćenih operatora.

Član 17

Maksimalni iznos

- 1 Ovlašćeni operatori obavještavaju Međunarodni biro Svjetskog poštanskog saveza o maksimalnim iznosima slanja ili prijema, koji su utvrđeni u skladu sa njihovim nacionalnim regulativama.

Član 18

Naknade

1 Visina naknade

- 1.1 Naknada u okviru usluga poštanskih uputnica, pokriva pun iznos poštanske uputnice u valuti države izdavanja. Iznos koji se nadoknađuje je jednak iznosu koji je pošiljalac uplatio, ili iznosu za koji je zadužen njegov račun. Cijena usluge poštanskih uputnice se dodaje na iznos koji je nadoknađen u slučaju da je ovlašćeni operator počinio grešku.

II poglavlje: Potražnice i odgovornost

Član 19

Potraživanja

1. Potražnice se šalju u periodu od šest mjeseci od narednog dana od dana prijema poštanske uputnice.
- 2 Zavisno od njihove nacionalne regulative, ovlašćeni operateri imaju pravo da od klijenata naplate poštarine za potražnice koji se tiču poštanskih uputnica.

Član 20

Odgovornost ovlašćenih operatora prema korisnicima

1 Upravljanje fondovima

- 1.1 Ovlašćeni operator - izdavalac je odgovoran pošiljaocu za sume koje su mu predate na šalteru ili za koje je zadužio račun pošiljaoca, dok poštanska uputnica ne bude u potpunosti plaćena ili prebačena na račun primaoca, ili dok se ta sredstva ne vrate pošiljaocu u gotovini ili polaganjem na njegov račun.

Član 21

Međusobne obaveze i odgovornost ovlašćenih operatora

- 1 Svaki ovlašćeni operator je odgovoran za svoje greške.
- 2 Uslovi i obim odgovornosti utvrđene su Propisima.

Član 22

Nepostojanje odgovornosti ovlašćenih operatora

- 1 Ovlašćeni operatori nisu odgovorni:
 - 1.1 u slučaju kašnjenja u izvršenju usluge;

- 1.2 kada ne mogu da računaju na izvršenje poštanske uputnice, zbog činjenice da su podaci službe poštanskih uputnica uništene dejstvom više sile, osim ako se na drugi način ne prezentuje dokaz o njihovoj odgovornosti;
- 1.3 kada je šteta počinjena greškom ili nemarom pošiljaoca, a naročito kada se radi o njegovoj odgovornosti da pruži tačne informacije da bi podržao svoju poštansku uputnicu, uključujući činjenicu da doznačena sredstva budu iz legitimnih izvora i u legitimne svrhe;
- 1.4 ako doznačena sredstva iz fondova budu zaplenjena;
- 1.5 u slučaju sredstava za ratne zarobljenike ili internirana lica;
- 1.6 kada korisnik nije pokrenuo potraživanje u roku koji je utvrđen Propisima;
- 1.7 kada istekne vrijeme koje je određeno za odštetu u smislu poštanskih uputnica u državi izdavaoca uputnice.

Član 23

Rezerve od odgovornosti

- 1 Odredbe člana 20 do 22 ne mogu biti predmet rezervi, osim u slučaju okvira bilateralnog ugovora.

III poglavlje: Finansijski odnosi

Član 24

Obračun i finansijska pravila

1 Pravila obračuna

- 1.1 Ovlašćeni operatori moraju poštovati pravila računovodstva definisana u Propisima.

2 Priprema mjesečnih i generalnih računa

- 2.1 Ovlašćeni operator koji vrši isplatu ima obavezu da svakom određenom operatoru izdavaocu dostavlja mjesečni račun koji pokazuje iznose koji su plaćeni za poštanske uputnice. Mjesečni računi se, u istim intervalima, uključuju u generalni račun za poravnanje, koji obuhvata gotovinske avanse i koji uvijek čava bilans.

3 Rata

- 3.1 U slučaju neravnoteže u razmjeni usluga i sredstava između ovlašćenih operatora, ovlašćeni operator izdavalac plaća određenom operatoru koji vrši isplatu ratu, najmanje jednom mjesečno, na početku svakog perioda za poravnanje računa. U slučajevima kada povijećanje učestalosti poravnanja računa smanjuje period na manje od nedelju dana, operatori se mogu dogovoriti da se odreknu ove rate.

4 Namjenski račun

- 4.1 U principu, svaki ovlašćeni operator ima jedan namjenski račun za sredstva svojih korisnika. Ta sredstva se koriste jedino za pokrivanje uputnica koje su isplaćene primaocima, ili za nadoknadu neisplaćenih uputnica pošiljaocima.
- 4.2 Sve rate koje je platio ovlašćeni operator izdavalac, prenose se na namjenski račun za određenog operatora koji vrši isplatu. Ove rate koriste se isključivo za isplate primaocima.

5 Depozit za obezbjeđenje

- 5.1 Može se zahtijevati isplata depozita za obezbjeđenje, u skladu sa uslovima datim u Propisima.

Član 25

Poravnanje i kliring

1 Centralizovano poravnanje

- 1.1 Poravnanje računa između ovlašćenih operatora može da prođe i kroz centralnu klirnišku kuću, u skladu sa procedurama predviđenim Propisima, a izvršava se sa namjenskih računa ovlašćenih operatora.

2 Bilateralno poravnanje

- 2.1 Izdavanje računa na osnovu salda generalnog računa

- 2.1.1 Ovlašćeni operatori koji nisu članovi centralizovanog sistema kliringa, poravnavaju račune na osnovu salda generalnog računa.

2.2 Vezni račun

- 2.2.1 Kada ovlašćeni operatori imaju žiro mrežu, svaki od njih može da otvori vezni račun, uz pomoć koga će rješavati međusobne dugove i naplate koje proisteknu iz razmjene usluga poštanskih uputnica.

2.2.2 Kada ovlašćeni operator koji vrši isplatu nema žiro sistem, može da otvori vezni račun kod druge finansijske institucije.

2.3 Valuta za poravnanje

2.3.1 Poravnanja se obavljaju u valuti države odredišta ili valuti treće države, o kojoj se ovlašćeni operatori sporazumiju.

III dio

Prelazne i završne odredbe

Član 26

Rezerve na Kongresu

1 Neće se dozvoliti nikakve rezerve koje nisu kompatibilne sa ciljem i namjenom Saveza.

2 Po pravilu, svaka država članica čije stavove ne dijele druge države članice, postaraće se koliko je to u njenoj moći, da se složi sa mišljenjem većine. Rezerve treba da se učine samo u slučaju apsolutne potrebe i da se daju opravdani razlozi za isto.

3 Rezerve od bilo kog člana ovog Sporazuma, podnose se Kongresu kao predlog za Kongres, napisan na jednom od radnih jezika Međunarodnog biroa, u skladu sa relevantnim odredbama Pravilnika Kongresa.

4 Da bi postali pravosnažni, predloge koji se odnose na rezervu, mora da odobri tražena većina koja je potrebna za usvajanje amandmana na član na koji se rezerva odnosi.

5 U principu, rezerva se primjenjuje na bazi reciprociteta između države članice koja je podnijela rezervu i ostalih država članica.

6 Rezerva od ovog Sporazuma će se unijeti u Završni protokol, na osnovu predloga koje je usvojio Kongres.

Član 27

Završne odredbe

1 Kada je to uputno, u svim slučajevima koji nisu izričito predviđeni ovim Sporazumom, primjenjuje se Konvencija, po analogiji.

2 Na ovaj Sporazum se ne primjenjuje član 4 Ustava.

3 Uslovi za usvajanje predloga vezanih za ovaj Sporazum i Propise

3.1 Da bi postali pravosnažni, predloge za Sporazum podnijete Kongresu mora da prihvati većina država članica sa pravom glasa, koje su prisutne i koje su ugovorne strane u ovom Sporazumu. U vrijeme glasanja treba da je prisutna najmanje polovina država članica zastupljenih u Kongresu, sa pravom glasa.

3.2 Da bi postali pravosnažni, predloge koji se odnose na propise iz ovog Sporazuma mora da prihvati većina država članica Izvršnog savjeta sa pravom glasa, koje su ugovorne strane u ovom Sporazumu.

3.3 Da bi postali pravosnažni, predlozi koji se tiču ovog Sporazuma, a koji se podnesu između dva Kongresa moraju dobiti:

3.3.1 dvije trećine glasova, sa najmanje polovinom država članica sa pravom glasa, koje učestvuju u glasanju i koje su ugovorne strane u ovom Sporazumu, ako predlozi uključuju dodavanje novih odredbi;

3.3.2 većinu glasova, sa najmanje polovinom država članica sa pravom glasa, koje učestvuju u glasanju i koje su ugovorne strane u ovom Sporazumu, ako predlozi uključuju amandmane na odredbe ovog Sporazuma;

3.3.3 većinu glasova, ako predlozi obuhvataju tumačenje odredbi ovog Sporazuma.

3.4 Ne uzimajući u obzir odredbe pod 3.3.1, svaka država članica čija nacionalna zakonska regulativa je još uvek nekompatibilna sa predloženim dodatkom, može, u roku od 90 dana od dana dobijanja obavještenja o tome, da sačini pismijenu izjavu Generalnom direktoru Međunarodnog biroa, u kojoj navodi da nije u stanju da prihvati ovaj dodatak.

Član 28

Stupanje na snagu i važenje Sporazuma o poštanskim novčanim uslugama

1 Ovaj Sporazum stupa na snagu 1. januara 2010. godine i ostaje na snazi do stupanja Akata narednog Kongresa na snagu.

U prisustvu opunomoćenika Vlada država članica, isti su potpisali ovaj Sporazum u jednom originalu, koji će se položiti i čuvati kod Generalnog direktora Međunarodnog biroa. Kopije istog će svakoj strani dostaviti Međunarodni biro Svjetskog poštanskog saveza.

Sačinjeno u Ženevi, 12. avgusta 2008. godine

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori".

SU-SK Broj 01-886/5

Podgorica, 16. decembra 2010. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 24. SAZIVA

PREDŠEDNIK

Ranko Krivokapić